

Il Geigerhaus es gnü renovà e cumplete scha la sporta.

Üna tabla veglia dà perdüttà dal passà.

La Scoula d'Avrona giubilescha

Festa per 60 ons Scoula d'Avrona a Tarasp

DA BENEDICT STECHER / ANR

Daspö bundant ün mez tschientiner es dvantada la Scoula d'Avrona üna se guonda patria per uffants e giuvenils. La quietezza e la forza dal lö, davent dal travasch, immez las muntognas es ün lö adattà per uffants cun disturbis d'imprender. La Scoula Rudolf Steiner ad Avrona/Tarasp es gnüda fundada dal 1955, il prüm sco internat e scoula cun metoda antroposofica. Plü tard sco instituzion e scoula speciala dal chantun Grischun, la quala ha ün bun nom eir sur ils cunfins da l'Engiadina. Cusglier guvernativ Jon Domenic Parolini disch in seis salüd da la broschüra da festa tanter oter: «Quista sporta es ün inrichimaint pella regiun ed eir ün faktur economic interessant chi spordscha differentas plazzas da lavour in ün segmaint independent dal turissem. Per l'inter chantun Grischun es la scoula da muntogna dad Avrona üna sporta speciala iła paletta d'educaziun.» Eir il president dal cumün da Scoul ed anterior capo da Tarasp, Christian Fanzun, s'algorda: «La crisa da la Scoula d'Avrona dal 2010 es gnüda superada cun bun success. Pel cumün da Tarasp füss statta la serrada da la scoula cumbinada cun consequenzas fich negativas. La scoula particulara d'Avrona inrichischa hoz il nouv cumün da Scoul cun üna sporta implü ed eu speresch cha'l cussagl da fundaziun possa cuntinuar ad accumplir ils bôts formulats.» Ils ons 1940–1960 d'eira il bôt da la scoula d'organisar üna chasa per instruziun da musica. La famiglia Overhage vaiva miss a seis temp grond pais sün üna scolaziun da mu-

Da schnestra: David Brodbeck, Tom Rumpe, Sandra Eicher e Mayk Wendt.

FOTOS B. STECHER

sica e per vacanzas da famiglias. L'idea fundamentala da mincha collauratur es quella da fuormar üna cumünanza ingio cha minchün d'els dess esser ün elemaint portader.

On da giubileum

Ün program chi's splaja dûrnat tuot l'on cun concerts e referats dess accum-

pagnar l'on da giubileum e render attent a la sporta unica da la Scoula d'Avrona. Ils manaders da la scoula Mayk Wendt e David Brodbeck insembel cul cussagl da fundaziun han organisiò occurrentzas dûrnat tuot on e la culmaina es statta la fin d'eivna passada cun la festa ufficiala. Fin uossa han gnü lö divers referats e concerts chi han chattà la sim-

patia da la glieud. In buna memoria sun ils referats da Florian Oswald chi ha refiri davart l'instrucziun pel svilup dals uffants cul titel «Important es d'incler il möd d'imprender». Olaf Koob ha refiri davart il tema: «Nervosità es üna malatia da nos temp». Eir interprets indigens sco «Cha da Fö» s'han preschiant aint illa Grotta da cultura a Sent. In

venderdi han gnü lö üna conferenza da pressa ed ün concert cun Bibi Vaplan. A la conferenza ha manià Brodbeck cha lur giavüsch füss cha la scoula dvantess plü transparainta. La sonda saira haja ün concert cun «Snook» aint illa sala ad Avrona. Il raper indigen es cuntschaint per seis texts in rumantsch-tudais-ch cun critica sociala in segn positiv.

La scoula dess dvantar plü transparainta

Pro la conferenza da pressa d'eiran pre-schaints ils manaders da la scoula, la presidenta da la fundaziun Sandra Eicher e Tom Rumpe. «No lessan render nossa scoula plü transparainta e na es-ser ün isla sainza contacts culla regiun. La scoula speciala es ün prodot per tour sü uffants chi nu pon gnir instruits in üna scoula normala», ha dit Brodbeck. E Mayk Wendt ha declaré ch'els hajan uffants chi han problems cun drogas e cun alcohol. «Els ston imprender da chattar il ritem dal di e ston eir avair tscherts success. No educatuors stuvain avair üna pel düra causa cha tschertüns uffants sun enorm agressivs ed han ün potenzial da violenza fich grond. Singuls ston perquai eir gnir trattats cun terapias», ha orientà Wendt. Sandra Eicher es satisfatta da l'andamaint e salüda chi's ha pudü renovar ed adattar il Geigerhaus chi's rechatta 100 meters suor la scoula. «No vain intenziun d'investir inavant per avair insacura üna sporta optimala. Nos bôt es da stabilissar la scoula e da cuntinuar sco fin uos-sa.»

Cun ögls averts illa natüra

Ils uffants da la regiun imprendan a leger stizis

DA REST GIACUN DERMONT / ANR

I'l god sur Cinuos-chel han passant uffants da l'Engiadina aventüras illa natüra. Las classas han imprais cun absolver ün parcours da posts a leger plü bain ils stizis illa natüra. Las bellezas da la natüra sun suvent ün pa zoppadas. Sainz'ög attent as passa speravia sainza tillas vzair. I'l decouros d'ün avant-mezdi han sport collauratuors dal Parc Nazional Svizzer (PNS) als uffants da la regiun aventüras i'l god sur Cinuos-chel per imprender a dar bada plü bain als misteris zoppats illa natüra. «Nos bôt es da sensibilisar als uffants per las bellezas da la natüra», ha dit Anna Mathis, l'inizianta dal proget «aventüras illa natüra». In venderdi sun stattas da la par-tida classas da La Punt-Chamues-ch.

Ils stizis da l'uman sun dapertuot

L'intent es da spordscher als uffants la possibiltà da scurvir la natüra es da tils sensibilisar per la vulnerabilità da quella. Intant ch'els tscherchan stizis, dan-

precis», disch Stefan Trieb. L'observaziun exacta es eir dumandada pro'l se-guond post. Quia imprendan ils scolars

a cugnoscher las differentas passivas da la sulvaschina chi viva i'l gods da la regiun. Sch'els chattan passivas pon els se-

Ils uffants da prümä classa taidlan ad Anna Mathis.

guir quellas fin pro la finamira, üna fi-gürina da la bes-cha. Daniel, Nico e Cedric, scolars da la prümä classa da Samedan, s'han miss a la tschercha d'üna bes-cha rapaza, nempe da l'ours. Cun obser-var bain sun els abels da chattar la fi-gürina d'üna mamma uors cun seis pitschen. «No vain tscherchà in traïs las passivas ed eschan stats fich svelts», dischan els na sainza ün zich baja. In real-tà füssa lura plütöst da tour la direcziun cuntraria chattond passivas d'ün uors cun seis pitschen. Il terz post as dediche-scha a las rumurs illa natüra. Quia sun ils utschels ils protagonisti, però eir qua darcheu es l'uman preschaint, per exaimpel sch'ün avuin svoula sur ils gods dal PNS. Il quart post as dediche-scha als stizis palpabels cha las bes-chas laschan inavo. Quapro toccan gnieus, chavels o chatlanas. Eir quia douvrà ün ögl attent per dar bada dals stizis. Davo ün di plain aventüras tuornan ils uffants a chasa cun üna pruna impreschiuns e bleras nouvas cugnuschentschas davart la natüra.